

**1 MAYIS ULUSLARARASI
SOSYAL POLİTİKALAR VE
BİLİMSEL ARAŞTIRMALAR
KONGRESİ**

**1 Mayıs 2019
Ankara - Türkiye**

KONGRE KİTABI

Editörler

**Doç. Dr. Sehrana KASIMI
Dilrabo ABDAZIMOVA**

**ISBN – 978-605-7875-71-6
İKSAD YAYINEVİ**

1 MAYIS SOSYAL POLİTİKALAR VE BİLİMSEL ARAŞTIRMALAR KONGRESİ

1 Mayıs 2019 / Ankara - Türkiye

TÜRKİYE'DEKİ KALKINMA PLANLARINDA ENGELLİLERE YÖNELİK SOSYAL POLİTİKA: BİR İÇERİK ANALİZİ

SOCIAL POLICY TOWARDS DISABLED PEOPLE IN DEVELOPMENT PLANS IN
TURKEY: A CONTENT ANALYSIS

Öğr. Gör. Hatice AY

Bartın Üniversitesi, Ulus Meslek Yüksekokulu, Mimarlık ve Şehir Planlama Bölümü, Tapu
Kadastro Programı

Ph.D. Mehmet Akif KARALI

Marmara Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Sosyal Bilgiler Öğretmenliği

ÖZET

Bir ülkede yaşayan tüm vatandaşlar için geliştirilen, sosyal adalet ve eşitliği sağlamaya yönelik hizmetler sosyal politika olarak ifade edilebilir. Toplumun karşılaştığı sosyal sorunlara devletin müdahalelerde bulunması ya da bu sorunların çözümünde etkili olması için sosyal politikalar ortaya koyması devletin sosyal devlet veya refah devleti olmasını sağlayan faktörlerdendir. Sosyal sorunlar karşısında ihtiyaç duyulan sosyal politikanın önemli bir alanını engelliler oluşturmaktadır. Engellilik, bireyin kendisinden beklenen davranışları yetersizlik veya engel durumunun olması sebebiyle gerçekleştirememesi olarak açıklanabilir. Engelliliğin mevcut durumu ve bu durumun önlenmesi veya daha kolaylaştırıcı bir yaşamın sunulması için uygulanan veya uygulanmakta olan sosyal politikalar önemli bir işleve sahiptir. Engellilerin önündeki engelleri kaldırmak, engelli bireylerin kimseye muhtaç olmadan yaşayabilmesini sağlamak yada bu durumu en makul düzeye indirmek, istihdam sağlamak, sağlık ve rehabilitasyon hizmeti sunmak, eğitim ve öğretimde uygun yöntemler kullanmak, erişebilir yollar, kaldırımlar, kurumlar, parklar ve bahçeler yapmak ve toplumsal yaşama daha fazla dahil olabilmelerini sağlamak için sosyal politikalara/sosyal politika uygulamalarına ihtiyaç vardır. Ülkeler yaşanılan çağa uygun bilimsel ve teknolojik gelişmeler doğrultusunda gelişme hedeflerini belirlerken belirli planlardan yararlanırlar. Bu planlar ülkelerin toplumsal yapılanması için gerekli hedeflerdir. Ülkemizde de gelişme hedefi olarak her 5 yılda bir kez kalkınma planları yapılmaktadır. Engelliler ile ilgili bakım, eğitim, sağlık, istihdam, erişebilirlik, mali kolaylık ve yardım, sosyal yaşam ve sosyal güvenlik gibi önemli hedefler belirlenmektedir. Bu hedefler engellilere yönelik sosyal politikada oluşturmada önemli birer yasal dayanak oluşturmaktadır. Bu araştırmanın amacı Türkiye'de günümüze kadar hazırlanan kalkınma planlarında engellilere yönelik sosyal politikanın varlığını ortaya koymaktır. Kalkınma planlarında mevcut olan engellilere yönelik sosyal politika ifadeleri doküman incelemesi ile tespit edilmiştir. Bakım, eğitim, sağlık, istihdam, erişebilirlik, mali kolaylık ve yardım, sosyal yaşam ve sosyal güvenlik olmak üzere veriler sınıflandırılmıştır. Elde edilen veriler içerik analizi ile çözümlenmiştir. Elde edilen verilere göre Türkiye'de 1963-2018 yılları arasında hazırlanan on kalkınma planının tamamında engellilere yönelik sosyal politika ifadelerinin var olduğu tespit edilmiştir. Ancak bu ifadelerin her dönem için farklılık ve çeşitlilik gösterdiği görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Kalkınma Planları, Engelliler, Sosyal Politika.

ABSTRACT

Social justice and equality services developed for all citizens living in one country can be defined as social policy. The state's intervention to the social problems faced by society or the state's emergence of social policies to be effective in solving these problems is one of the factors that enable the state to become a social state or a welfare state. A significant area of social policy needed in the face of social problems constitutes the disabled. Disability can be explained as an inability to perform due to the presence of an inability or disability the

1 MAYIS SOSYAL POLİTİKALAR VE BİLİMSEL ARAŞTIRMALAR KONGRESİ

1 Mayıs 2019 / Ankara - Türkiye

expected behavior of an individual. The current situation of disability and and prevention of this situation or social policies implemented or being implemented in order to provide a more facilitative life have an important function. To remove barriers to disabled people, to ensure that disabled individuals can live without any need or to reduce this situation to the most reasonable level, to provide employment, to provide health and rehabilitation services, to use appropriate methods in education and training, to make accessible roads, pavements, institutions, parks and gardens and to be more involved in social life. Countries take advantage of specific plans when determining development targets in line with scientific and technological developments in accordance with the age of the present. These plans are the necessary targets for social structuring of countries. In our country, development plans are made once every 5 years as a goal of development. Important targets such as social life and social security, care, health, employment, accessibility, financial convenience and assistance, related to the disabled are determined. These goals constitute an important legal basis for creating a social policy towards disabled people. The aim of this research is to present the existence of social policy towards disabled people in development plans prepared in Turkey. Social policy statements for disabled people in development plans were determined by document review. Datas are classified as maintenance, education, health, employment, accessibility, financial convenience and assistance, social life and social security. The results were analyzed with content analysis. According to the data obtained, social policy statements for disabled people have been established in all of the ten development plans prepared between 1963 and 1980 in Turkey. According to the data obtained, have been established determined to exist of social policy statements for disabled people in all of the ten development plans prepared between 1963 and 1980 in Turkey. However, it has been observed that these expressions differ and vary for each term.

Key Words: Development Plans, Disabled, Social Policy.